

Steinmetz S. R. *Essai d'une bibliographie systématique de l'Ethnologie jusqu'à l'année 1911.* (Monographies bibliographiques No. 1.) Bruxelles és Leipzig. Misch et Thron. 8-r. IV., 196 l. 7 Frcs.

Jelen füzet első darabja egy a SOLVAY-féle Társadalomtudományi Intézet kebelében létesült *Intermédiaire bibliographique* által megindított vállalatnak, mely egyes tudományos kérdések könyvészetének monografikus feldolgozását igéri. A monografiák nem programm szerint készíttetnek el, hanem teljesen a véletlenre hagyva azok a tudományok, vagy tudományos problémák kerülnek sorra, amelyekről valamelyik szaktudós már elkészített a maga házi használatára egy eléggé terjedelmes és eléggé teljes bibliografiát.

Egy szerencsés véletlen úgy akarta, hogy STEINMETZ amsterdami egyetemi tanár épen az ethnológiáról tartogatott asztala fiókjában egy bibliografiai összeállítást, arról a tudományszakról, mely bár aránylag fiatal multra tekinthet vissza, mindenfelé hihetetlenül föllandult s amelyről nagyobb korszakra kiterjeszkedő egyetemes jellegű könyvészeti összeállítással mindedig nem birtunk. STEINMETZ — bár az ethnologia fogalmát meglehetősen szűkre szabja: szerinte az ethnologia ellentétben a tisztán leíró ethnografiával a természeti népek összehasonlító theoretikus tanulmánya — távolról sem nyújt egyetemes könyvészetet. Így a magyar ethnologiai irodalom, beleértve az *Ethnologische Mitteilungen aus Ungarn-t* vagy a néprajzi osztály *Anzeiger*-ét is, számára egyáltalán nem létezik. A bibliografiai leírások pedig teljesen elégtelenek. Önálló könyveknél a megjelenés helye, a kiadó neve, a lapszám állandóan hiányzik; folyóiratcikkelnél, a folyóirat önkényesen rövidített címe mellett, mely rövidítések magyarázatát sehol sem találjuk meg könyvében, beéri az évszám feltüntetésével, de lapszámot, kötetszámot sehol sem idéz. A SOLVAY-intézet helyesen tette volna, ha e nagyon is magánhasználatra szánt följegyzéseket hozzáértő bibliografus által kiegészített s csak így átdolgozva bocsátja a nyilvánosság elé.

A különben így is bámulatosan gazdag anyagot szerző a következő XI főcsoportban foglalja össze: I. Az ethnologia története és fejlődése. II. A fajok és népek fejlődése és elterjedése. III. Lélektan. IV. Gazdaság. V. Anyagi közművelődés és ergologia. VI. Társadalom, állam és jog. VII. Házasság, család és nemi élet. VIII. Erkölcsök és szokások. IX. Ethika és erkölcsösség. X. Vallás. XI. Tudomány és mű-

vészet. Minden egyes főcsoport több-kevesebb alosztályra szakad. A legaprólékosabban a Vallásnak szentelt főcsoport tagolódik: összesen 42 alszakra. A legtöbb főcsoport első négy alszaka: 1. Általános művek; 2. Tan- és kézikönyvek; 3. Alapelvek, módszer és általános megjegyzések; 4. Vegyes művek. Ezután jönnek az egyes specializálódások, mindig az illető főcsoport tartalmi gazdagságának megfelelő számban. Az egész munkát az idézett szerzők betürendes névmutatója zárja be. Tárgymutató, amely pedig, tekintve a felölelt anyag sokféleségét, ugyancsak elkelt volna, nem készült. Kissé visszasan hat, hogy míg szerző előszava és magában a műben az egyes fő- és alcsoportok felírása is három nyelven: németül, franciául és angolul szól, a kötet végén található tartalmi áttekintés, mely tárgymutató híjján az egyetlen tájékoztató, csupán német nyelven hozza a fő- és alcsoportok címeit.

Reméljük, hogy a vállalat újabb kötetei mentek lesznek ez apróbb szépséghibáktól s szeretnők hinni, hogy ez újabb kötetek egybeállítói nem haladnak el oly felsőbbeséges megvetéssel a magyar szakirodalom mellett. Σ